

Νέα Ελληνικά

γενικής παιδείας

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Κείμενο Α: Η συγκλονιστική ιστορία του Ίκμπαλ Μασί

Ο Ίκμπαλ Μασί γεννήθηκε το 1982 σε μια πόλη έξω από τη Λαχόρη του Πακιστάν. Η οικονομική κατάσταση της οικογένειάς του δε θα μπορούσε να είναι διαφορετική απ' ότι της συντριπτικής πλειονότητας των κατοίκων. Πάμφτωχοι, πάλευαν καθημερινά προκειμένου να καταφέρουν να βάλουν λίγο ρύζι στο τραπέζι. Τα πάντα άλλαξαν δραματικά όταν ο Ίκμπαλ έφτασε 4 ετών. Τότε ήταν που οι γονείς του τον πούλησαν σε έναν βιοτέχνη χαλιών, προκειμένου να δανειστούν ένα ποσό, ώστε να αποπληρώσουν χρέη.

Ο Ίκμπαλ έφυγε από την οικογένειά του και πλέον ήταν αναγκασμένος μαζί με πολλά ακόμα παιδάκια να κάθεται σκυφτός σε ένα ξύλινο πάγκο και να δένει κόμπους στα χαλιά. Αυτό το έκανε 6 ημέρες την εβδομάδα, επί 14 ώρες την ημέρα. Στο δωμάτιο που τον είχαν αλυσοδεμένο υπήρχε ελάχιστο φως, καθώς τα παράθυρα ήταν ερμητικά κλειστά, προκειμένου να μην αλλοιώνεται από το οξυγόνο το μαλλί! Η ζέστη ήταν αφόρητη, οι ανθρωποφύλακες τού έδιναν ελάχιστο νερό και ακόμα λιγότερο φαγητό, προκειμένου να παραμείνει αδύνατος και μικρόσωμος, διότι τα μικρά χέρια χωρούσαν καλύτερα ανάμεσα στο μαλλί και χειριζόταν ευκολότερα το εργαλείο με το οποίο έκανε τους κόμπους.

Όταν ο Ίκμπαλ έγινε 10 ετών, στο Πακιστάν ψηφίστηκε ένας νόμος που απαγόρευε κάθε μορφή παιδικής εργασίας. Αυτό αναπτέρωσε το ηθικό του και έτσι επιχείρησε να δραπετεύσει, προκειμένου να κερδίσει την ελευθερία του. Τα κατάφερε και έφτασε στους ανθρώπους του Απελευθερωτικού Μετώπου του Πακιστάν για την Εκμετάλλευση της Παιδικής Εργασίας. Εκείνοι τον βοήθησαν και έτσι για πρώτη φορά στη ζωή του ο Ίκμπαλ κατάφερε να βρει αγάπη και φροντίδα.

Πήγε στο σχολείο όπου επέδειξε μια τεράστια διάθεση να μάθει πράγματα. Είναι ενδεικτικό πως μέσα σε δυο χρόνια έβγαλε τέσσερις τάξεις! Άρχισε να ταξιδεύει στο εξωτερικό, προκειμένου να κινητοποιήσει τη διεθνή κοινή γνώμη ενάντια στην παιδική εργασία στο Πακιστάν. Παράλληλα, ωστόσο, κάνει και σημαντική δουλειά στο εσωτερικό της χώρας του. Καταφέρνει και μπαίνει κρυφά με τη βοήθεια ακτιβιστών μέσα σε ταπητουργεία σε ολόκληρο το Πακιστάν και βγάζει φωτογραφίες τα παιδιά-σκλάβους. Με τον τρόπο αυτόν καταφέρνει και απελευθερώνει περίπου 3.000 από αυτά! Εκείνη την εποχή τα παιδιά στο Πακιστάν που εξαναγκάζονταν να εργάζονται ξεπερνούσαν τα 7 εκατομμύρια!

Το 1994 βραβεύτηκε με το Βραβείο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Reebok και ξεκίνησε μια παγκόσμια περιοδεία με ομιλίες κατά της παιδικής εργασίας, η οποία περιλάμβανε ακόμα και

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟ

Προτεινόμενα Θέματα Γ' ΕΠΑ.Λ.

Οκτώβριος 2021

σε σχολεία. Ο Ίκμπαλ είχε γίνει πλέον ένα παγκόσμιο σύμβολο ενάντια στην παιδική εργασία. Είχε εκφράσει, μάλιστα, την επιθυμία, όταν μεγαλώσει, να σπουδάσει δικηγόρος, προκειμένου ν' αφιερώσει όλες τις δυνάμεις στο να βοηθάει παιδιά - σκλάβους.

Η μοίρα, ή καλύτερα, η «μαφία των χαλιών», ωστόσο, είχε άλλα σχέδια για εκείνον. Η δράση του είχε ξεσηκώσει πολλά παιδιά – σκλάβους, τα οποία ζητούσαν την ελευθερία τους, ενώ και ο κόσμος γυρνούσε την πλάτη πλέον στα πακιστανικά χαλιά. Όλα αυτά στοίχισαν στη βιομηχανία που στηριζόταν στην παιδική εργασία. Οι απειλές στο πρόσωπο του Ίκμπαλ γίνονταν καθημερινά ολοένα και περισσότερες, ωστόσο, ο ίδιος δεν έδειχνε φοβισμένος.

Στις 16 Απριλίου 1995, ανήμερα του ορθόδοξου Πάσχα, ο Ίκμπαλ (προερχόταν από οικογένεια χριστιανών) έπαιζε με φίλους του έξω από το σπίτι ενός συγγενή του. Ένας νεαρός άνδρας τον πλησίασε και τον πυροβόλησε στο κεφάλι. Ο μικρός επαναστάτης άφησε επιτόπου την τελευταία του πνοή. Δεν είχε κλείσει καν το 14^ο έτος της ηλικίας του. Οι ηθικοί αυτουργοί της δολοφονίας του δε συνελήφθησαν ποτέ. Ο εκτελεστής ήταν ένας τοξικομανής και λέγεται (δεν αποδείχθηκε ποτέ) πως εκτέλεσε το «συμβόλαιο θανάτου» μόνο και μόνο για να εξασφαλίσει την ηρωίνη του.

Newsbeast.gr, 06.04.2019 (Διασκευή)

Δραστηριότητες

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

A1. Να περιγράψεις συνοπτικά τη ζωή του Ίκμπαλ σε 60-70 λέξεις περίπου.

Μονάδες 10

A2. Να επαληθεύσεις ή διαψεύσεις, σύμφωνα με το ΚΑ, τις παρακάτω διαπιστώσεις, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη. Να τεκμηριώσεις κάθε απάντησή σου παραθέτοντας ένα σχετικό απόσπασμα από το κείμενο.

α. Ο Ίκμπαλ πουλήθηκε από τους γονείς του.

β. Κατ' εξαίρεση τα αφεντικά του χάρισαν στον Ίκμπαλ την ελευθερία του.

Μονάδες 5

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

A3. «Το 1994 βραβεύτηκε ... στο να βοηθάει παιδιά - σκλάβους.» Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η παράγραφος; (Μονάδες 5). Πώς ο τρόπος ανάπτυξης της παραγράφου υπηρετεί την πρόθεση του συντάκτη; (Μονάδες 5)

Μονάδες 10

A4. Να εξηγήσεις τη λειτουργία των εισαγωγικών και των παρενθέσεων σε καθεμιά από τις παρακάτω περιπτώσεις:

β. «μαφία των χαλιών» [Κείμενο Α]

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟ

Προτεινόμενα Θέματα Γ' ΕΠΑ.Λ.

Οκτώβριος 2021

γ. (προερχόταν από οικογένεια χριστιανών) [Κείμενο Α]

Μονάδες 5

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

A5. Η παιδική εκμετάλλευση είναι ένα φαινόμενο υπαρκτό σε πολλές χώρες της Ασίας και της Αφρικής, αλλά και του δυτικού κόσμου. Στη Βουλή των Εφήβων, σου ανατίθεται, σε ομιλία σου προς τους άλλους μαθητές, να διατυπώσεις τεκμηριωμένα τις απόψεις σου για τη θέση που πρέπει να έχει το παιδί σε μια πολιτισμένη κοινωνία. (250-300 λέξεις)

Μονάδες 20

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Κείμενο Β, Αντώνης Σαμαράκης, «Το νυχτερινό σχολά»

Ο Αντώνης Σαμαράκης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1919. Κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής συμμετείχε στην εθνική αντίσταση. Το 1989 ανακηρύχθηκε Πρεσβευτής Καλής Θέλησης της UNICEF για τα παιδιά του κόσμου. Τα έργα του έχουν έντονο το στοιχείο της κοινωνικής καταγγελίας, καθώς προσεγγίζει τα θέματά του από μια έντονα ανθρωποκεντρική γωνία. Δική του ιδέα ήταν η δημιουργία της Βουλής των Εφήβων.

Ωρα έντεκα και κάτι,
το νυχτερινό σχολά
κει που πέρναγες, διαβάτη,
κι ήταν όλα σκοτεινά.

Αξαφνα ένα φως τα λούζει,
ξεπροβάλλουν τα παιδιά,
μάγουλα απ' το κρύο μπούζι,
ποδαράκια σαν κλαδιά.

Ωρα έντεκα και κάτι,
τα εργατόπαιδα σχολάν.
Στάσου προσοχή, διαβάτη,
ήρωες μικροί περνάν.

Σαν φυσά το ξεροβόρι
και λυγίζουν δω κι εκεί,
άλλοι δίχως πανωφόρι,
άλλοι ακόμα νηστικοί,

αδερφάκια κουρασμένα
απ' τη δύσκολη ζωή,

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟ

Προτεινόμενα Θέματα Γ' ΕΠΑ.Λ.

Οκτώβριος 2021

όλη μέρα βουτηγμένα
στις καπνιές και στη βουή.

Ωρα έντεκα και κάτι,
τα εργατόπαιδα σχολάν.
Στάσου προσοχή, διαβάτη,
ήρωες μικροί περνάν.

Δραστηριότητες

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

B1. Να παρουσιάσεις το θέμα του ποιήματος σε μία(1) παράγραφο 50 – 60 λέξεων.

Μονάδες 15

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

B2. Να εντοπίσεις δύο εικόνες στο ποίημα και να αναλύσεις τη λειτουργία τους.

Μονάδες 9

B3. Στάσου προσοχή, διαβάτη,
ήρωες μικροί περνάν.

Πόσες φορές επαναλαμβάνεται το δίστιχο στο ποίημα; Ποιον επικοινωνιακό στόχο υπηρετεί η επανάληψη; Να δικαιολογήσεις την επιλογή της ρηματικής έγκλισης και του ρηματικού προσώπου.

Μονάδες 6

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

B4. Να καταγράψεις σε ένα ενιαίο κείμενο 150 λέξεων τα συναισθήματα που δημιουργεί σε σένα προσωπικά η παιδική εκμετάλλευση και κακοποίηση, ειδικά στον 21^ο αιώνα. Τι αντιπροτείνεις;

Μονάδες 20